

بنی صدر از ماه‌ها قبل از پیروزی انقلاب گفته بود رئیس‌جمهور می‌شود

۲۹ خرداد ۱۳۹۷ ساعت ۲۲:۳۲

حجت‌الاسلام جواد اژه‌ای از اعضای شاخص حزب جمهوری اسلامی بوده است که به دلیل نسبت خانوادگی با آیت‌الله بهشتی روایت‌های دست‌اولی از حزب جمهوری اسلامی و اتفاقات درونی حزب دارد.

حجت‌الاسلام جواد اژه‌ای از اعضای شاخص حزب جمهوری اسلامی بوده است که به دلیل نسبت خانوادگی با آیت‌الله بهشتی روایت‌های دست‌اولی از حزب جمهوری اسلامی و اتفاقات درونی حزب دارد.

جواد اژه‌ای از اعضای شاخص جناح چپ حزب بوده است که با این حال تاکید فراوانی دارد نگاهش به حزب جمهوری و فعالیت‌های آن جناحی نبوده و نیست و نگاهی منصفانه و بی‌طرفانه به حزب جمهوری اسلامی دارد.

آنچه در ادامه از نظر شما می‌گذرد مختصری از مصاحبه با جواد اژه‌ای است که در آذر ماه ۱۳۹۲ در دفتر کار او در دانشگاه تهران انجام شده است و بخش‌هایی از آن در "مستند داستان ناتمام یک حزب" مورد استفاده قرار گرفته است.

*ما در سال ۱۳۵۸ شاهد انتخابات ریاست جمهوری دوره اول بودیم که حزب نتوانست به نتیجه مطلوب خود برسد و عملاً در مقابل بنی صدر صحنه را واگذار کرد. به نظر شما چرا بنی صدر در آن شرایط توانست حزب را شکست دهد و حزب در موضع انفعالی قرار گرفت؟

شناخت ما و دوستان ما از بنی صدر مربوط به بعد از انقلاب اسلامی و پیروزی انقلاب نبود. من شخصاً بنی صدر را از قبل انقلاب می‌شناختم و با روحیات او آشنا بودم شاید این را تا به حال جایی نگفته باشم و برای اولین بار است که در یک مصاحبه و به شما این را می‌گویم که نکته جالبی هم هست.

یکی از دوستان ما بنی صدر را در تابستان سال ۱۳۵۷ دیده بود و از او درباره روند سیاسی کشور و آینده مبارزات پرسیده بود که بنی صدر با قاطعیت جواب داده بود که من اولین رئیس‌جمهور ایران خواهم بود و فقط هم سمت ریاست جمهوری را می‌خواهم! این دوستان تعجب کرده بودند که این حرف‌ها یعنی چه و مردم در خیابان‌ها دارند خون می‌دهند و با رژیم شاه مبارزه می‌کنند بعد شما اینطور از سهم‌خواهی صحبت می‌کنید؟ این که من عرض می‌کنم مربوط به قبل از وقایع حتی ۱۷ شهریور ۱۳۵۷

است و نشان می دهد که بنی صدر ماه ها قبل از پیروزی انقلاب اسلامی تصمیم داشته است به ریاست جمهوری برسد و برنامه ریزی مفصلی هم انجام داده بود.

با توجه به ارتباطاتی هم که داشت و از نظام سیاسی فرانسه الگو برداری کرده بود تا در انتخابات ریاست جمهوری موفق باشد توانست سرانجام انتخابات را به نفع خود تمام کند و حزب در اینجا به ظاهر نتوانست موفق ظاهر شود.

اما بلافاصله بعد از انتخابات ریاست جمهوری ، حزب و آقای بهشتی تصمیم گرفتند برای انتخابات مجلس اول برنامه ریزی درست و مفصلی بکنند.

لیست واحد و ائتلاف بزرگی شکل گرفت که هوشمندی آقای بهشتی بود که برخی از افراد همانند سبحانی ها و بازرگان را این طرف آورد و فهرستی درست شد که در انتخابات مجلس توانستند به پیروزی بزرگی برسند.

شما اگر لیست حزب و نتایج آن را نگاه کنید می بینید که اعضای این لیست و اعضای حزب رای بالایی را کسب کرده اند و بعد از آنها با اختلافات فاحش چند صد هزار نفری نفرات بعدی قرار دارند که نشان می داد این لیست در جامعه چقدر توانسته بود مورد توجه مردم قرار بگیرد. اینجا بود که بنی صدر در مقابل حزب شکست خورد و حزب توانست مجلس را در اختیار بگیرد.

*عزل بنی صدر چطور اتفاق افتاد؟

بنی صدر از سال ۱۳۵۹ به بعد عملاً مقابل خیلی از نهادها و افراد در نظام قرار گرفت و یک جنگ درونی را در نظام آغاز کرد. علاوه بر اینکه با حزب و شهید بهشتی مشکل داشت با خیلی از افراد و روحانیون دیگر هم همین مشکلات را داشت. یکی از خصوصیات بنی صدر هم این بود که همه چیز را با هم می خواست و علاقه ای به دیدن رقیب در کشور نداشت و برنامه گسترده ای هم چیده بود که بتواند همه ارکان قدرت را برای خود کند.

در افول بنی صدر وقایع ۱۴ اسفند چه تاثیری داشت؟

آن زمان به بعد که دیگر خیلی چیزها روشن شده بود. اینکه من به شما گفتم برای قبل از ۱۴ اسفند ۱۳۵۹ بود و بعد از ۱۴ اسفند خیلی ها متوجه شدند که بنی صدر هیچ حدی را برای جاه طلبی خود قائل نیست و خیلی مسائل آشکار شد.

تازه آن زمان بود که اکثریت دلسوزان انقلاب متوجه حریم شکنی های علنی بنی صدر شدند. سال ۱۳۶۰ هم که شروع شد اختلافات با بنی صدر به اوج رسید و بنی صدر عملاً دست منافقین را در سیاست باز کرده بود. همه اینها باعث شد که امام (ره) هم دیگر تحمل این حریم شکنی های بنی صدر را نداشته باشد و با عزل بنی صدر مخالفتی دیگر نکنند.

✳فعالیت های حزب جمهوری چه تاثیری در عزل بنی صدر داشت.

حزب مخالف بنی صدر بود ولی این طور نبود که حزب برنامه ریزی مفصلی برای عزل بنی صدر کرده باشد. حزب هم به عنوان یکی از مخالفین بنی صدر موضع می گرفت ولی برخی دیگر از افراد هم بودند که با بنی صدر مخالف صریح بودند و از اعضای حزب هم نبودند. همانند خانم اعظم طالقانی که در روز استیضاح بنی صدر در مجلس هم سخنرانی کردند.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۲۷۴۸/بنی-صدر-ماه-قبل-پیروزی-انقلاب-پیروزی-قبل-ماه-صدر-بنی/۲۲۷۴۸>